

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

**Uj üveg-
és porcellánüzlet**

Szenzációs megnyitórak

Okvetlen nézze meg
kirakataimat

Porcellánház

Lloydsor, Széchenyi-ház

lett maradnak meg. Hogy ezek eredményre vezessenek, nem sok remény van. Ezen remény hiábavalóságát az ország legtöbb ügyvédi kamarája belátta már és kimondotta, hogy néhány nap múlva tagjaik tényleg megkezdik a sztrájkot. Ha ez tényleg bekövetkezik, olyan igazságügyi botrány volna,

melynek visszhangja messze az ország határain túl hangzana és a vádlottak padjára ültetne egy egész rendszert. Szeretnék remélni, hogy ezt a botrányt már a külföldre való tekintettel is sikerül elkerülni és ha nem is a belátás győz az igazságügyi kormányban, de enged a jogos — erőszak.

Bianu ismét beszél

Duca megértő kisebbségi politikát hirdet

Bukarest, március 4.

A szenátus tegnap ülést tartott, amelyen Bianu bejelentette, hogy a magyar középiskolai tanárok egyesülete egy magyar nemzeti katekizmust nyomatott és adott ki, melyet az összes erdélyi falvakban elterjesztett. Ez a könyv a legutóbbi követelek teljesítéséhez ragaszkodik s ezért felhívja a külügyi és belügyi minisztereket, tegyék meg a szükséges intézkedéseket.

Duca külügyminiszter nyomban választás és megállapította, hogy a felhozott eset nem elszigetelt jelenség, hanem az irredenta-rendszer egyik láncszeme. Ennek központja Magyarországon van, amely visszatartja a fennálló szerződések elis-

merését. A román államnak az ilyen cselekményekkel szemben két útja van: külföldön fokozni kell a szolidaritást szövetségeseinkkel és a jelenlegi kormány mindenkor megtette ezt a kötelességet. Ki merem jelteni, — mondotta, — hogy az ilyen manifesztációkat megvetéssel és egyszerűen türellemmel tekintjük. A másik út, hogy belpolitikai téren a román politikai pártok között ne legyenek ellentétek. A legszélesebb körű türelmi politikát kell folytatnunk a kisebbségekkel szemben, hogy ezek egyenrangú állampolgároknak érezzék magukat. Végül összehasonlítást tett a miniszter ebben a kérdésben a liberális és az ellenzéki pártok politikája között.

Miért irták alá a petíciót

Temesvárott a Magyar Párt tagjai

Temesvár, március 4.

Egyes erdélyi lapok megírták, hogy azokban a városokban, melyekben a kisebbségben maradt magyar-liberális listát megpeticionáltak, a fellebbezést csak a liberálisok részéről irták alá. Megjegyezték, hogy a Magyar Párt tagjai csak Temesvárott irták alá a petíciót. Felkerestük Veterány Viktor drt, a Magyar Párt temesvári tagozatának ügyvezető elnökét, aki arra a kérdésünkre, hogy a petíciót miért

csak Temesvárott

irták alá a magyarok, a következőleg válaszolt:

— Más erdélyi városokban a liberális párt és a Magyar Párt közös listát állított. Hogy azokban a városokban, ahol ezek a listák kisebbségben maradtak, a magyarok miért nem irták alá a petíciót, nem tudom. A párt központjától erre nem volt semmi utasítás se az aláírás mellett, sem ellene. Temesvárott azonban más volt a helyzet. Itt a liberális párt nem csinált

listát és nem csinált olyat a Magyar Párt sem. Itt a választások idejére politikamentes polgári blokk alakult, amelynek tagjai között voltak románok, magyarok, németek és szerbek. Mikor a választáson a polgári blokk győzelem nélkül maradt és a választást megpeticionálta, a fellebbezést valamennyi jelöltje a polgári blokknak írta alá. A magyarok

nem mint magyar párti tagok,

hanem mint a polgári blokk jelöltjei irták alá a petíciót.

Veterány dr. kijelentette végül, hogy reméli, hogy úgy a választásból, mint pedig a petícióból kifolyólag a temesvári nemzetiségek között a barátságos jóviszony nem fog kárt szenvedni. A választás alatt a kisebbségek ugyan két táborban voltak, azonban nem szabad sohasem elfeledni, hogy közös kulturális és gazdasági érdekeik vannak, amelyek érdekében mindig közösen kell munkálkodni.

Hadüzenet

a választójogi javaslat a lakosság ellen

Bukarest, március 4.

A nemzeti párt és a parasztpárt vezetési Argetolanu lakásán megbeszélést folytattak a közös kormányprogram végleges megállapítása tárgyában. Kiszivárgott hírek szerint sikerült a megegyezés utjából a legnagyobb akadályt elhárítani, mert a parasztpárt lemondott a belügyi tárca igényléséről. Az értekezletről kiadott közlemény szerint főleg a kormány választójogi tervezetével foglalkoztak s kimondták, hogy a legerélyesebb harcot indítják meg a javaslat ellen, melyet hadüzenetnek tekintenek az ország lakosságával szemben. Beavatottak szerint az értekezleten azt javasolták, hogy egyetlen egy ellenzéki párt se vegyen részt a választásokon, ha a javaslat törvényerőre emelkedne. Az ellenzék vezetői rendkívüli kihallgatást kérnek az uralkodótól és ott is tiltakozni fognak ezzel legreakciósabb választási rendszer bevezetése ellen. Végül kimondták, hogy a parlamentben rendkívül élesen támadják majd a javaslatot, amely ma kerül már a kamara elé.

Nincs még döntés

a temesvári választás ügyében

Temesvár, március 4.

A tegnapi nap folyamán híre járta, hogy a bukaresti legfőbb közigazgatási tanács a községi választásokból kifolyólag a temesvári polgári blokk részéről beadott petíciót már letárgyalta és azt visszautasította, az ellenzéki lista jelöltjeit megerősítette. Tekintettel arra, hogy a hírek hivatalos formája nem volt, felkerestük Opresă János prefektust, aki munkatársainknak a következőket mondotta:

— Most hallom először ezt a hírt. Arról, hogy a legfőbb közigazgatási tanács már döntött volna ebben a Temesvárt annyira érdeklő ügyben, semmiféle hivatalos, de magánértesülésem sincsen. Annyi bizonyos, hogyha a tanács már döntött volna a temesvári blokk által benyújtott választási felszólamlás kérdésében, úgy engem, mint a megye és a város prefektusát feltétlenül értesítettek volna. Semmiféle elutasító, vagy jóváhagyó döntésről ezideig tudomással nem bírok, bármennyire szeretném magam, hogy ez az ügy már elintézését nyerjen és a temesvári polgárság végre lerázza magáról a választás izgalmait és a polgári élet visszatérjen rendes kerékvágásába, amelyből a választási hullámok kizökkentették.

Ritka alkalom!

Rendkívül olcsó árak

Tavalyról visszamaradt KALAPOK kiürítése:

Ita, Gyukits, Habig, Halban & Damask és angol gyártmányok 500 lei, Hückel és wieni gyártmányok 400 lei, Bossi és Böhm wieni gyártmányok 250 lei, gypaju kalapok 100—150 lei, finom velourok 400—500 lei, zefir ingek 150, 200, 250, 300 lei, ::: ::: fehér puha-gallérok 10, 15, 20 lei. ::: ::: :::

Papp Gábor

Timisoara-Cetate, Strada Mercy 6. Telefon 175

Janovich Gyula

Temesvár, március 4.

A régi világnak egy értékes, dolgozó, munkás, közbecsült tagja dőlt ki tegnap az élok sorából. Janovich Gyula nyugalmazott miniszteri tanácsos, hetvenkét éves korában meghalt. Az elhunyt a Sáros megyei Feketekuton született, ahol édesapja görög katolikus lelkész volt. Jogi tanulmányait részben Budapesten, Kassán és Bécsben végezte. Huszonhárom éves korában pénzügyminiszteri fogalmazó lett. Két évre rá kinevezték kincstári ügyésznek s ebbeli minőségében Selmeczbányán és Rózsahegyén működött. A nyolcvanas évek elején került Temesvárra és itt hét éven át mint kincstári főügyész működött. Tehetségét és munkabírását felettesei is csakhamar elismerték és áthelyezték Zomborba, ahol erős kezű emberre volt szükség. Zomborban husz évet töltött, majd nyugdíjaztatása után hazajött Temesvárra, ahol ügyvédi irodát nyitott. Most fejlődött ki igazán közéleti tevékenysége. Nem volt olyan kulturális és szociális egyesülete Temesvárnak, amelynek vezetőségében Janovich Gyula helyet ne foglalt volna. Értékes és közhasznú munkásságot fejtett ki minden közéleti megnyilvánulásban. Az utóbbi években fiatalokat megszégyenítő agilitással vezette a nyugdíjasok ügyeit és ennek az egyesületnek elnöke is volt. Határtalan lelkiismeretességgel járkált és dolgozott a nyugdíjasok érdekében. Újból életre keltette az állatvédő egyesületet, amelynek létesítése körül amúgy is nagy érdemei voltak. A politikában mindig radikális érzelmű volt. Vezetőszerpepet vitt a Magyar Párt Temes-torontáli tagozatában is.

Halálát szivgyengülés okozta és közel három hónapig viaskodott a halállal, mignem tegnap megváltotta szenvedéseitől. Halálát felesége született kostélyi Petrasovich Mária, akivel ötvenhárom évig élt a legboldogabb házasságban, gyermekei Janovich Gyula dr. onódi orvos és Janovich Miklós dr. oravicabányai ügyvéd, valamint testvérei és kiterjedt rokonság gámszóják. A temetése pénteken délután a Küttl-téri gyászházból megy végbe.

A határrendezés

mint perujítási ok

Temesvár, március 4.

Szedlák Mihály és Hüpfel Adám grabácsi lakosok még 1923-ban kocsijaikat bér ellenében rendelkezésre bocsátották egy Vásár Ferenc nevezetű jugoszláviai gabonakereskedőnek, aki engedéllyel gabonát szállított át a határon. A tulbuzgó vámközégek azonban úgy vélték, hogy a két grabácsi lakos is buzát szállít és így csempészéssel vádolták őket. Az ügy a temesvári törvényszék elé került, amely egy évi fogházzal sújtotta a vádlottakat. Az ítéletet a tábla és semmitőszék is jóváhagyta.

Időközben Kiskomlóst visszacsatolták Romániához és az éitéltek perujítást kértek olyan tanuk kihallgatását kérve, akik ezideig nem jelenhettek meg a román hatóságok előtt. A temesvári törvényszék helyt adott Giulvezan Mihály dr. perujítási kérelmének és elrendelte a bejelentett tanuk kihallgatását, kik Safirescu vizsgálóbíró előtt bizonyították, hogy a csempészéssel vádolt emberek ártatlanok. Tegnap volt a törvényszéken a perujítási kérelem első érdembeli tárgyalása, amelyet a tanuk újabb kihallgatása miatt elnapoltak.

Álhirlapiró garázdálkodása Lugoson

A purifikátorról kiderült, hogy körözik — Önmagának adományozta a doktori címet

Lugos, március 4.

A csendes, békeséges Lugos városában kevés szenzáció van. Ami pedig van, azt elintézik pletyka és barátságos trécselés közben uszonnakávénk mellett az asszonyok. Annyira kevés az esemény, hogy a régi lugosi újságok is csak kétszer hetenként tudnak megjelenni. Annál nagyobb merészség kellett tehát ahhoz, hogy valaki Lugoson riportlapot alapítson. Ez a merész férfiú Reyser Lajos dr. néven mutatkozott be mindenütt, amikor pár hónappal azelőtt váratlanul, mint az üstökös feltűnt a lugosi láthatáron.

Reyser Lajos mikor már egy kicsit körülnézett és megismerkedett a lugosi viszonyokkal, elhatározta, hogy riportlapot fog indítani. Ugy gondolta, hogy majd kicsit förtázza aléltóságából Lugost, ezt a tunya várost. Mellékesen bizonyára az volt a célja, hogy botránnyá kavarr föl minden apró-cseprő dolgot, mert hiszen a városban jól lehet halászni.

A Lugosi Futár megindult. Ez volt ugyanis a riportlap címe. Ha aztán nem volt téma és rendszerint nem volt, akkor kipécéztet valakit a város társadalmának előkelőségei közül és azt minden ok nélkül pellengére állította. Ezt az eljárást Reyser Lajos dr. szatírának nevezte. A szatírák azonban olyanok voltak, hogy a leggyakrabban nemcsak a jóízlés, hanem a törvény határait is túllépték. Reyser Lajos hamarosan elérte azt, hogy a

legnépszerűbb emberek közé tartozott és közundornak örvendett.

Mikor betelt a pohár, a lugosi társadalom számos vezető embere memorandumot intézett a lugosi törvényszékhez, amelyet arra kért, hogy a Lugosi Futárt, amely magánbecsületben gázos és törvényt sért, szüntesse be és vessen véget Reyser Lajos szerkesztő úzelmeinek.

A riportlapot ugyan nem szüntették be, ellenben mégis jónak látták Reyser Lajos dr. dolgának utánanézni. És akkor kiderült, hogy a szerkesztő urat a nagyszabeni hadbírósg még tavaly négy havi fogházbüntetésre ítélte, amelynek kitöltése elől azonban megszökött. Emiatt aztán letartóztatták. Kihallgatása alkalmával arra is kíváncsiak voltak, hogy Reyser Lajos dr. mely hazai vagy külföldi egyetemen szerezte meg a doktorátusát. Erre azonban nem tudott kielégítő választ adni, sőt kénytelen volt beismereni, hogy a doktorátust saját maga adományozta magának. Egyben tehát hamis cím használata miatt is eljárás indult ellene. A bajból azonban ennyi még nem elég, mert az általa megragalmazott egyének a sajtóperek tömegét adták be ellene.

A Lugosi Futár mint ilyen megszűnt és Bánáti Futár néven támadt föl újra. Jelenlegi szerkesztője Tóth Gyula. Hogy csak a nyakraváló változott-e s a kutya ugyanaz, az majd elválik később.

Bethlen nagy beszéde

a magyar parlamentben a frankhamisításról

„Felemelt fővel megyek Genfbe“ — Nehéz küzdeni az ellenzék által szított bizalmatlanság ellen

Budapest, március 4.

A magyar nemzetgyűlés tegnapi ülése a késő esti órákig tartott, amelyen mindvégig a frankhamisítás ügye szerepelt. Tegnap már megirtuk, hogy a délelőtti ülés folyamán Eckhardt Tibor felszólalásában kifejtette, hogy a fajvédők sem a többségi, sem a kisebbségi véleményhez nem csatlakozhatnak a frankhamisítást illetően, hanem a politikai konzekvenciák levonását fenntartják maguknak arra az időre, amikor bírói ítélet már hivatalosan is megállapította a frankhamisítás ügyében a tényállást.

Utána Pallavicini György örgróf szólalt fel és azt a súlyos vádat emelte a kormány ellen, hogy nem járt el a kötelező gondossággal, mert máskülönbben sikerült volna megakadályozni a frankhamisítást.

Utána Csontos Imre beszélt, aki elítélte az ellenzék részéről a kormány ellen indított harcot, amely a frankhamisításból

politikai tőkét

akar kovácsolni és ennek ürügyével a kormány megbuktatására törekszik. Egyszer már megkostoltuk a szocialista uralmat — fejtegette tovább Csontos — ha most újra kezdik, nyomában újabb forradalom fog járni. Vakmerőség azt állítani, hogy a kormány akarta a frankhamisítást.

Kabók: Nem akadályozta meg!

Csontos: Egyszer már végigéltük az Önök proletáruuralmát...

Szijj Bálint: Sintérek voltak uralmon!

Szcitovszky elnök ezután azt a javaslatot tette, hogy a nemzetgyűlés legközelebbi ülését március tizenhatodikán tartsa meg és napirendre tűzzék ki a frankbizottság jelentését.

Bethlen István gróf miniszterelnök szolt az elnöki indítványhoz és arra kérte a házat, hogy azt tegye magáévá, mert neki Genfbe kell utaznia és távollétében helytelen volna a frankvitát folytatni, viszont az országnak nem érdeke, hogy az ő külföldi

tárgyalásait megzavarja.

Majd foglalkozott a frankbizottság kisebbségi véleményével és kifejtette, hogy az nem őszinte. Tiltakozik az ellen, mintha a kormánynak már 1922-ben tudomása lett volna Windischgrätz készülő akciójáról, sőt ő annak idején felkérte Nádosst, hogy kettőzött éberséggel ügyeljen arra, hogy történik-e valami. Haladó, gyöngy ember vagyok én is — mondja a miniszterelnök — lehetnek mulasztásaim, hogy a dolgot az első percben nem vettem komolyan, de teljesen kizárt, hogy rosszakarat vezetett volna. Fel kellett tételeznem, hogy Nádosy ellen semmi gyanu nem lehet. Ha Vass minisztert, vagy a belügyminisztert utasítottam volna az eljárás megtételére, ők sem járhattak volna el másképpen. Nem igaz, hogy csak a franciák követelésére tartóztattam le Nádosst és Windischgrätzet, hiszen ezek letartóztatását még egy egész sora a letartóztatásoknak követte. A magyar nyomozóhatóságok derekasan dolgoztak, de

nehéz volt küzdeni

az ellen a bizalmatlanság ellen, amelyet éppen ellenzéki oldalról keltettek fel a francia rendőrközégekben. Az ország érdekében kérem a ház tagjait, hogy az ilyen nyilatkozatoktól, amelyek alkalmasak teljesen alaptalanul bizalmatlanságot keltetni, tartózkodjanak. Felemelt fővel megyek Genfbe és igyekszem a nemzet jogait érvényesíteni — fejezte be Bethlen felszólalását. A jobboldali képviselők felhávtapsolnak.

Horváth Zoltán emelkedett ezután szólásra és az egyesült ellenzék nyilatkozatát olvasta fel, amelyben tiltakozik az ellen, hogy a jelenlegi kormány képviselje a Népszövetség előtt Magyarországot. Követelte, hogy a kormány Károlyi Imre gróf változását hatádektalanul közölje a házzal.

Pesthy Pál igazságügyminiszter bejelentette, hogy Károlyi Imre újabb kihallgatása iránt már minden intézkedést megtett. Ami Pallavicini vádjait illeti, azok nem helytállóak, mert ha a birtokában lévő adatokat nem bocsátaná a nyomozó hatóságok rendelkezésére, bűnpártolást követne el.

Több személyes kérdésben való felszólalás után az elnök a nemzetgyűlés ülését este negyedtízkor berekesztette.

Igazoltatta az utasokat

és végül ő nem tudta igazolni magát

Temesvár, márc. 4.

Mészáros János huszonhat éves munkás egy a pályaudvar közelében levő kiskorcsmában felöntött a garatra, utána pedig egy kis tréfára szottyant kedve. Elment a pályaudvar harmadik osztályú várótermébe, ahol rendet akart csinálni az emberek között.

— Mit ácsorognak itt össze-vissza, — kiabálta, — nem tudnak szépen rendben ülni, vagy állani? Az utat hagyják szabadon. Detektív vagyok és majd megmutatom maguknak, hogy mi a rend!

Mészáros Jánosnak nagyon tetszett és jót mulatott rajta, hogy az emberek megijedtek tőle. Imponált neki, hogy pusztá szavára elült a zaj és mindenki sietett utat csinálni a detektív urnak. Ez még jobban felbátorította.

— Meg fogom vizsgálni, hogy nincsen-e maguk között valami gazember csirkefogó, akit be kell vinni a rendőrségre. Mindenki készítse az igazolványát!

Az emberek remegve szedték elő zsebükből az igazolványt és Mészáros éppen meg akarta kezdeni az igazolást, amikor a váróterem folyosóján egy igazi detektív ment végig. Feltűnt neki a nagy csend a váróteremben és kíváncsian benézett. Pár pillanat alatt tisztában volt a helyzettel és igazolásra szólította föl Mészáros. Kiderült, hogy nemcsak nem detektív, de még a piros igazolványa sincsen nála. Ezek után Mészáros János a rendőrségen aludta ki mámorát s azonkívül felelni fog a tréfáért.

Németek tüntetése Csehországban.

Karlsbadból jelentik: A német szociáldemokrata munkáspárt nagy gyűlést tartott, amelyen heves kifakadások hangzottak el az új nyelvrendelet, a súlyos adóterhek és a munkanélküliség ellen. A gyűlés után a munkásság a kerületi főnökség elé vonult, ahol zajos jelenetek játszódtak le. A tömeg beakart hatolni az épületbe, megtámadta az őrséget, amelyet kövekkel dobált meg. A helyszínre érkezett rendőröket valamint a rendőrfelügyelőt megverték. Újabb erősítések érkeztek, amelyek a tömeget szétoszlatták és letartóztatásokat eszközöltek. A nyugalom csak a késő esti órákban állott helyre.

FROMMER Cipőgyár Részv. Társ.

Detail lerakat: Józsefváros, Str. Bratianu (Uri-utca) 16, Korona-szálló mellett.

Páronkénti eladás a gyárhelyiségben is.

Gyár: Belváros, Lenau-tér 2 vársáncokban.

Olcsó cipő!

20-30%-ig gyári áron alul

Leltári eladás!

Hírek

Vita a város és vállalatai között

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-
 tér) 4.
Telefonszámok:
 Szerkesztőség: 2-52.
 Kiadóhivatal: 2-52.
 Nyomda: 10.
 Felelős szerkesztő lakása: 2-42.
Műfizi árak:
 Egy hónapra 60 lei, három hónapra
 160 lei, félévre 300 lei, egy évre
 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az ó-
 kirkáltságban 3 lei, Magyarországon
 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár,
 Csehszlovákiában fél ek., Ausztriá-
 ban 20 garas.

Felelős szerkesztő:
 Vuchetich Andre dr.

Trafikos bódé

Illott hosszú hetekig a rendőrp-
 rektura kapualjában. Nagyon roz-
 szul viselkedett ez a bódé, azért
 rozták büntetésből a rendőrségre.
 Ott lábatlankodott ugyanis a színház
 előtt s nem akart szót fogadni a vá-
 rosnak, mikor az azt mondta:

— Coki innen! Nem való ilyen
 kopott bódé az új színház elé!

A trafikos bódé halványkékre fes-
 tett kopott deszkafalaival azonban
 nem törődött a város tilalmával és
 csak nem takarodott el régi helyéről.
 Még ha maga akart volna is menni,
 nem engedte a gazdája, Georgiu
 Máté. Így aztán egy szép napon az
 engedetlen bódét bevitték a rendőrsé-
 gre. Ott igen egyhangú volt az
 élele és némi változatosságot ebbe
 az egyhangúságba csak a napok-
 ban hozott neki két jezvini pászst.

A két jezvini földész valami ügyes-
 bajos dologban a rendőrségre jött.
 Beléptek a kapun és már a feljárati
 lépcsőn voltak, mikor megszólalt az
 egyik:

— Hopp, itt a trafik, veszek ciga-
 rettát.

Odamegy a bódé elé és beszól:

— Kérek funkcionárt.

Semmi válasz. Kopog az ablakon.

Belül csend. Megfogja az ajtó-
 kilincset. Megzörgeti. Semmi nesz.

Mérget lesz:

— Hol az ördögbe mászkál ez a
 trafikos?

A társa csendes lelkületű ember
 lehet, mert békióleg szól:

— Lásze, poate fi, ká doarme!
 Hagyjad, lehet, hogy alszik.

A másik dörmög valomit és megy.
 Hadd aludjon a trafikos.

Meg kellett ezt az apróságot ir-
 nom ma, amikor a trafikos bódé el-
 vándorolt a rendőrségi kapualjából.

A gazdája elvitette. Széibontják a
 bódét, tűzfára hasogatják a desz-
 káit. Sic transit gloria mundi!

Én.

— Előléptetések a temesvári
 pénzügyigazgatóságon. A pénzü-
 gyminiszter Jung Elemért, aki
 eddig Bukarestben teljesített szolgálá-
 tot, elsőosztályú szolgálati főnökké
 nevezte ki és egyben szolgálatátelre
 a temesvári pénzügyigazgatósághoz
 osztotta be. A szokásos évi előlép-
 tetéseknél a temesvári pénzügyigaz-
 gatóság tisztviselői karában a követ-
 kezők léptek elő egy rangfokozattal:
 Dörner Ferenc, Spacek Lipót,
 Hoffmann József, Danetiu
 János, Otasiu Vazul, Kleinin-
 ger Mór, Ruppert Dominik,
 Olariu Illés, Beczásy Ernő,
 Pacurariu Eugénia és Basa-
 raba Erzsébet.

— Az egyetemi tanács ultimá-
 tuma a diákokhoz. Bukarestből je-
 lentik: Az egyetemi tanács tegnap
 elhatározta, hogy amennyiben a diák-
 sztrájk hétfőig nem érne véget, az
 összes diákothonokat és menzákat be-
 zárják és a vidéki diákokat a főváros-
 ból kiutasítják. A diákok memorandum-
 ának ama követeléseit, amelyekben
 az egyetemi tanács illetékes a dön-
 tésre, azonnal elintézik.

— Franciaország ratifikálta a
 locarnói szerződést. Párisból
 jelentik: A francia kamara négyszáz-
 tizennyolc szavazattal hetveneg
 ellenében ratifikálta a locarnói szer-
 ződést.

A temesvári törvényszék döntése szerint a vállalati tisztvi-
 selők fizetésrendezési ügye a munkafelügyelőséghez tartozik

Temesvár, március 4.
 Temesvár városa volt az első a bán-
 sági és erdélyi városok között, amely-
 nek kereskedelmi elvek alapján veze-
 tett gazdasági vállalatai voltak. A
 lóvasutból villamossá lett közúti vas-
 utat, a villanytelepet, a gázgyárat, sorra
 váltotta meg a város régi tulajdono-
 saiktól. Később megcsinálták a tej-
 központot, valamint a vízvezeték és
 csatornázási vállalatot is. Ezeket a
 vállalatokat úgy vezették, mint önálló
 részvénytársaságokat. A város részéről
 minden vállalatnak egy felügyelő-
 ellenőrző bizottsága volt, amelynek
 elnöke a polgármester volt, négy tag-
 ját pedig a városi képviselőtestület
 választás útján küldte ki.

A városi tisztviselők a városi váll-
 alatok létesítése óta

két kategóriába

tartoztak. Az egyikben voltak a tisztán
 adminisztratív tisztviselők, a másikba
 tartoztak a vállalatok hivatalnokai. A
 városi tisztviselőkre vonatkozólag en-
 nélfogva két szabályrendeletet is alkot-
 tak, egyet az adminisztratív, egyet
 pedig az üzemi és gazdasági tisztvisé-
 lők részére. Ez utóbbi sokkal szigo-
 rubb volt. Fizetés tekintetében a város
 igyekezett a két hivatalnokcsoport fize-
 tései között bizonyos

harmoniót fenntartani.

Amikor azonban néhány esztendő
 előtt a városházán behozták az ötórás
 munkaidőt, a vállalatoknál továbbra is
 megmaradt a hét és fél, illetve nyolc
 órai munkaidő. A vállalati tisztviselők
 akkor arra az álláspontra helyezked-
 tek, hogy az adminisztratív tisztviselők
 szabad délutánjukon mellékfoglalkozást
 vállalhatnak és a mai drágaságban
 csekély fizetésüket kiegészíthetik. A
 vállalati tisztviselőknél azonban egész
 napja le van kötve, azonkívül

nincsen vasárnapjuk

és ünnepjük, tehát feltétlenül igényük
 van magasabb fizetésre, mint az admin-
 isztratív személyzetnek. A városi ta-
 nács ezt az álláspontot nem fogadta
 el és a vállalati tisztviselők szóbeli és
 írásbeli kérelmét több ízben is vissza-
 utasította azzal a megindokolással,
 hogy a két tisztviselői csoport fizetése

között az eddigi egyensúlyt továbbra
 is fenntartani kívánja.

Közben azonban az történt, hogy a
 városi vállalatok munkásai fizetésem-
 lést kértek és mivel megegyezni nem
 tudtak, sztrájkba pedig nem léphettek,
 a Trancu-Jasi-féle törvény értelmében
 ügyüket a munkafelügyelőség és

a bíróság elé vitték.

A városi vállalatok tisztviselői azon
 az alapon, hogy a Trancu-Jasi törvény
 nem beszél kizárólag munkásokról,
 hanem „fizetett alkalmazottakról“, a
 munkások példájára fizetésemelés
 iránti kívánságukat szintén a munka-
 ügyi felügyelőséghez vitték. Botez
 munkafelügyelő nem döntött a kérdés-
 ben, hanem kérdést intézett a munka-
 ügyi miniszterhez, a miniszter pedig
 felhívta a temesvári törvényszéket,
 döntse el, hogy Temesvár városának
 vállalati tisztviselői fizetési igényekben
 való döntés tekintetében

a munkafelügyelőség

illetékessége

alá tartoznak-e, mint más kereskedelmi
 vállalatok hivatalnokai.

Ebben az érdekes ügyben Her-
 man János táblabíró tegnap tartotta
 a tárgyalást, melyen a város képvise-
 letében Lindner Armin bankigaz-
 gató, volt gazdasági tanácsnok jelent
 meg. A bíróság arra az álláspontra
 helyezkedett, hogy miután a város
 a vállalati tisztviselők részére — kiket
 kifejezetten üzemi és gazdasági tiszt-
 viselőknél nevez — külön szabály-
 rendeletet alkotott, ezek mint keres-
 kedelmi vállalati tisztviselők szerepel-
 nek. A város különben különböző
 fegyelmi ügyeknél

maga is kimondta,

hogy ezek nem adminisztratív tisztvi-
 selők. A bíróság kimondta, hogy a
 városi vállalatok tisztviselői a köztük
 és a város között felmerülő fizetési
 differenciák ügyében jogosítva vannak
 a munkaügyi felügyelőség, illetve a
 bíróság döntését kérni.

A döntés alapján a városi vállalatok
 hivatalnokai még ezen a héten bete-
 resztik fizetésemelési igényeiket a
 munkaügyi felügyelőség elé. k. e.

— Két autó-baleset.

A temes-
 vári 426. számú autó a Dóm-téren a
 szerb püspöki palota előtt tegnap el-
 ütötte a Pilger és Pollacsek-nyomda
 tizenhat éves inasát, Zillich Já-
 nos. Egy éppen arra haladó mentő
 részesítette az első segélyben. Sérülé-
 sei nem komoly természetűek. Ugyan-
 csak tegnap a Gyárvárosban a Fő-
 utcán történt hasonló baleset, ahol
 egy ezideig még ismeretlen számú
 autó elütötte Farkas András tizen-
 négy éves inast, aki a jobb lábát
 törte.

* „Lángbűtökkel vagy az ég-
 felirva, hogy a FARMODONT fog-
 krémnél nem volt még jobb soha!“

MOZI

Belvárosi mozi: március 6.
 Gyárvárosi mozi: március 8. és 9.
 Mehalai mozi: március 11.

Horrido

vagy

Egy vadász tragédiája

Gyönyörű természeti felvételek: vadászjelenetek. Vadorzók üldözése.
 Gyönyörű társadalmi dráma, melynek fonala a főuri kastélyból egy
 egyszerű vadászlagig húzódik. 5 nagy felvonás (10 felvonás össze-
 vonva). Főszerepben: ROBERT LEFFLER. Kiegészítésül egy első-
 rangú komédia 2 felvonásban. Ufa gyártmány.

— Ingyen csak a parlament
 tagjai utazhatnak. Bukarestből je-
 lentik: Az államvasutak igazgatótaná-
 csa elkészítette a szabadjegyek kiadá-
 sára vonatkozó rendeletet. Eszerint az
 újságírók 120, a kiadóhivatalok 80
 szabadjegyet kapnak az országban. Az
 állami tisztviselők 50 százalékos, a
 katonák, hadiárvaik, özvegyek és rok-
 kantak 75 százalékos kedvezményben
 részesülnek. Ingyen csak a miniszte-
 rek és hozzátartozóik, a külföldi álla-
 mok meghatalmazottai miniszterei,
 továbbá a szenátorok és képviselők
 utazhatnak. Megszüntetik a kiránduló,
 a sportegyesületek, kongresszusok, ki-
 állítások és tanulók kedvezményes
 jegyeit.

* Herczeg Ferenc negyven éves iról
 jubileuma alkalmából kijelentette, hogy ezer-
 féle remek ajándékot kapott, a legjobban azon-
 ban mégis csak annak a sonkának és gyö-
 nyörű felvágottnak örvendett, amelyet Fa
 Mihály temesvári hentesmester küldött neki,
 mert tudja, hogy annak Telekház-téri és Maria
 melletti üzleteiben kapni a legjobb hentesárut.

— Orosz-japán háboru előtt.

Rómába érkezett távirati híradás sze-
 rint a japán kormány elrendelte az
 általános mozgósítást. Tokióból való
 jelentések arról számolnak be, hogy
 a japán kormánylapok egy Oroszor-
 szággal való háboru lehetőségére utal-
 nak. A két állam közötti háborus hang-
 gulatot az élezte ki, hogy Oroszország
 igen élénk tevékenységet fejt ki Ki-
 nában és a Mandzuriában. Egyes
 politikai körökben a háborut kikerül-
 hetlenné tartják.

* A gyárvárosi kávéházak
 PATRIA és GRAND szombaton, már-
 cius 6-án, 9 órai kezdettel nagy
 táncestélyt rendeznek az 5-ik vadász-
 ezred zenekara, illetve Toll Józsi szal-
 onzenekara közreműködésével. Be-
 lépti díj nincs, reggelig nyitva.

— A muzikus kövező trom-
 bitát lopott. Grob István huszon-
 nyolc éves kövező a mult év nyarán
 ellopta Petrosek Rezső nevű
 barátja ötezer lei értékű trombitáját
 és azóta eltűnt. Az ellene kiadott
 körözlevél alapján a detektívek föl-
 ismerték és elfogták. A muzikus
 kövezőt átkísérték az ügyészséghez.

— Vasuti tolvajt fogtak. A jözsef-
 városi pályaudvari rendőrség elfogta
 Botyyn János Eötvös utca 16.
 szám alatti lakost, amint egy vasuti
 teherkocsiról tizenhat deszkát akart
 ellopni. Letartóztatták.

* A Grand Hotel téli kertjében
 minden este vacsora után táncol
 az uri közönség. Elsőrangú jazz-
 band.

— Elhunyt zongoraművész. Bécs-
 ből jelentik: Epstein Gyula
 világhírű zongoraművész és zenepe-
 dagogus ma itten kilencvenegy éves
 korában elhunyt.

— A Lloyd Taverna márciusi
 műsora a szenáció erejével hat és
 vetekszik a külföldi varieték műsorával.
 Szerepel a nagy kabarék attrakciója:
 Bob-hop - Kins néger stépp- és akro-
 bataduet, Luis és Paul klasszikus tánc-
 pár, akiket végig tapsolt már a művelt
 nyugat kabaréközönsége. Fellépnek
 Hella Berten berlini subrett, Lolla
 Meinster spitz-táncművésznő és Kész
 Rózsa hollandi táncosnő. A átszervezett
 jazz-band teljesen új shimmy-, fox-
 trot- és tangóslágerekkel kedveskedik.
 Előadás után fényes parkettánc. Első-
 rangú francia konyha. Fagylaltkülön-
 legességek.

— Elvesztett igazolvány. Leiters-
 dorf Julianna piros személyazonos-
 sági igazolványa elveszett. Megtaláló
 kéri a rendőrségen leadni.

— Veszedelmes utcasarok. A
 Dózsa-utca és Posta-utca sarkán a
 35. számú villamos összeütközött a
 37. számú teherautóval. Az autó a
 Posta-utcából jött és ugyanakkor jött
 a Mária felől a villamos is. A két
 jármű a sarkon egymásnak ment és
 pedig oly hevesen, hogy a megrakott
 teherautó erősen megsérült és egyik
 kerekét veszítve fölvergődött a járdára.
 Megrongálódott a villamos is, amely-
 nek perronja behorpadt, több ablaka
 bezuódott. A villamoson egy asszony
 az izgalomtól szivgörcsöt kapott. A
 karambol ügyében a vizsgálat meg-
 indult. Ez már a harmadik összeütkö-
 zés ezen a sarkon, amióta az ottani
 villamosmegállót megszüntették.

— **Vázsonyi nem nyugszik.** Budapestről jelentik: Vázsonyi Vilmos kijelentette a Magyarország munkatársa előtt, hogy Bethlen miniszterelnök genfi utazása nem szünteti meg a harcot a kormány ellen. A fegyvert az ellenzék nem helyezi lábhoz.

— **Nagy bessz a newyorki tőzsdén.** A newyorki tőzsdén a tegnapi bessz következtében közel négy millió részvényt dobtak a piacra. A lapok szigorú vizsgálatot követelnek.

— **Négy fronton harcolnak Szíriában,** londoni jelentések szerint. Damaszkusz környékéről állandó ágyúdörgés hallatszik. A franciák a bennszülött heves támadásai ellen drótszönggyel erősítették meg a várost.

* **A ritmikus tánc és Mensendieck, Daleroze-torna,** a női testápolásának esztétikus megtartásának és fejlesztésének ma már világhírű vívmányai. E rendszer eredményeit mutatják be Janura Jenny növendékei március 7-én, vasárnap délután fél öt órakor a Városi Színházban. Jegyek elővétele a Löbl-könyveskereskedésben.

* **Új telefonállomás.** Schlesinger László dr. nőgyógyász új telefonállomása 21-13 alatt bekapcsolott. Rendel. Coroni-tér 21., I. 3. ajtósz., 9-11 és 4-5 óra között.

— **A montecarlói teniszverseny** a szokásos külső dísz és ünnepélyesség között zajlott le. A világ legjobb női és férfi teniszesei mérték össze erejüket ezen a versenyen. A verseny legizgalmasabb mérkőzése a páros hölgyverseny volt, amelyben a favorit arányban legyőzte veszedelmes ellenfelét a Satervate-Bennet párt. Lengyel-Vlastó pár 6:2, 8:6. A férfiak kettősben Kehring-Morpurgó könnyen végzett a Trimmer-Allen együttesel.

Közgazdaság

A Központi Bank Váltóüzlet és Kereskedelmi Részvény Társaság most tartotta meg Nemes Hugó igazgató elnöke alatt hatodik évi rendes közgyűlését. Az igazgatósági jelentést Nemes Hugó olvasta fel, amely beszámolt a pénzügyi foko-

zatos fejlődéséről, amely lehetővé tette, hogy a tartalékalap az alapszabályszerű 10 százalék helyett 60 százalékkal dotáltassék, míg osztalék fejében részvényenként huszonöt le kerül szétosztásra. Az intézet a rendes hitelfolyósítási ügyleteken kívül erősen kultiválta az életbiztosítási ágazatot, amellyel az elmúlt évben 33.450.000 lei tőkeösszeggel rekord-eredményt ért el. Ingatlanforgalmi osztálya az intézetnek 1926 január elseje óta működik és máris szép eredményeket ért el. Mátrai Dezső igazgató indítványára a közgyűlés Albrecht Rudolfot a Nagyszebeni Általános Takarékpénztár temesvári fiókjának igazgatóját az intézet felügyelőbizottságába beválasztotta.

Művészet

* **Eminet képművészeti kiállítása** a műértő közönség állandó érdeklődését váltja ki az Atheneum termében. Tegnapi vásárlók sorába lépett Oprea János prefektus is, aki három művészi képet vett. Az egyik a gyárvárosi liget részletét mutatja be, a másik egy temesvári vásárt ábrázol, míg a harmadik a nagybányai utcát viszi vászonra.

— **Jadlowker világhírű kamaranékes** március 10-én városunk zeneértő közönségeinek rendkívüli művelőzetet fog nyújtani. Az est iránt az érdeklődés oly nagy, hogy sietni kell a jegyeket „Banat”-nál megváltani.

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Álláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díjelőre fizetendő.

Házasságot legelőnyösebben közvetít. Minden megbízás eredményéért garantiát. Cégjelzéstelen levelezés. „Amor” Timisoara, I., Gen. Praporgescu 7.

Csapágyakat, közlőműveket, fall- és függőgyámokat, kapcsolókat legelőnyösebben szállít Friedrich Testvérek gépgyára Timisoara.

Csak délelőtti könnyű foglalkozással szép keresetre tehetnek szert férfiak és asszonyok. Jelentkezhetni a Déli Hírlap kiadóhivatalában délelőtt 10-12 óra között.

Perfekt szakácsnő állást keres azonnalra. Cimeket „3000” jellegre a kiadóba kérek.

Addig ne vásároljon új autót magának,
amíg meg nem tekintette és ki nem próbálta
az új típusu

BUICK 1926

Master-Six és Standard-Six autókat.

Ezek az autók a következő újítások eszközöltettek:

A motornak sokkal nagyobb a hajtóereje
Sokkalta biztosabb fékrendszer
A külső gummik megnagyobbítottak
Kétrendszerű „Deico” villamos szerkezettel vannak felszerelve
Új irányváltó készlet a kormányonál
Újrendszerű légsűrűsítő
Olajsűrű
Benzinsűrű.

NOËL S. A. R.

BUCUREȘTI Calea Victoriei 105.

Prochaska Ede Fiai

Temesvár, IV., Bonnáz-utca 21

Ford

Lincoln—Touring—Truck—Fordson, R. Wolf cséplőgépek, Magdeburg—Buckau. Ford-autók és traktorok javítóműhelye

50% biztos

jövedelmet garantáló vállalathoz
40—50 000 leiel társ keresteik.
Cím a kiadóban.

Hirdetmény

Gyári áron való árusítás!

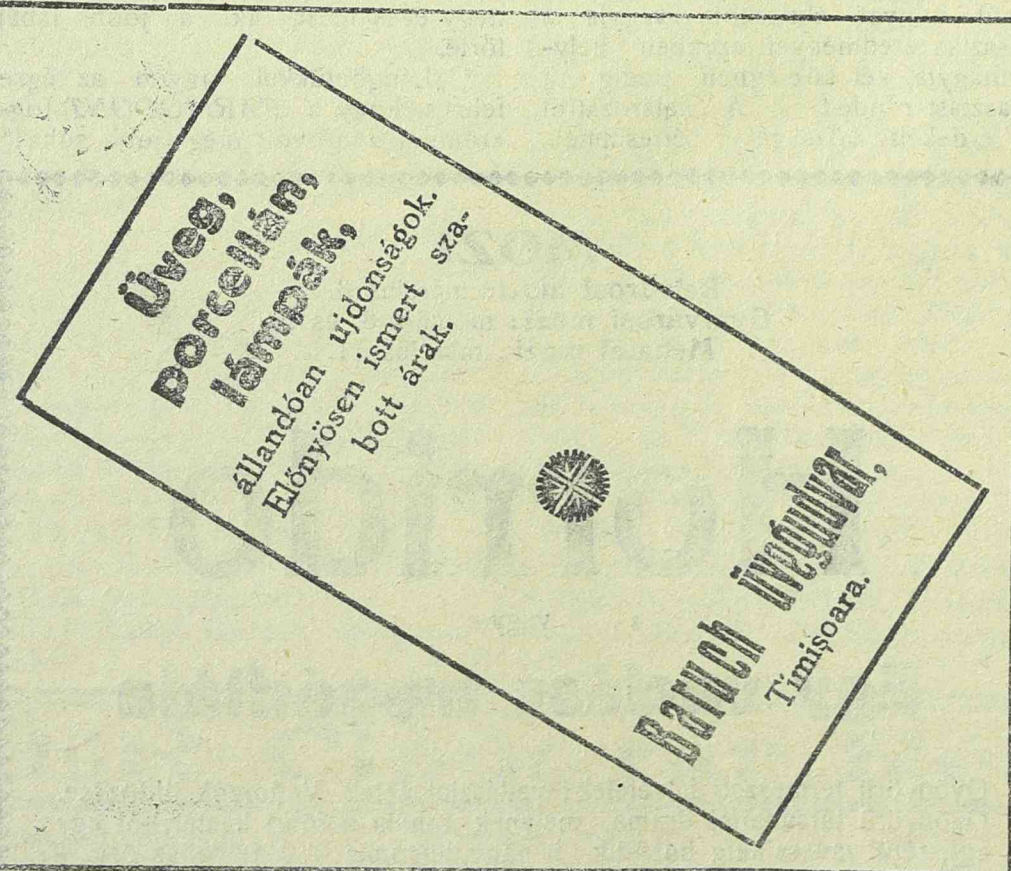
Értesítem a mélyen tisztelt temesvári és környékbeli közönséget, hogy rendkívül gazdag butorraktáramat mélyen leszállított áron árusítom.

Tisztelettel

Schuszter Ferenc

Temesvár-Erzsébetváros,
Korona-utca 14 (a sárga villamos végállomása).

Telefon 11-91 Telefon 11-91

Éladunk

hosszu részletre a gyárvárosi homokszedők mellett

olcsó házhelyeket

Fatelepünk tégl- és cserépraktárunk a helyszínen. Építészeti irodánk részletre fölépíti. Tervek, költségvetések és kézi téglapress ingyen áll rendelkezésre Kardos-telep intézőségénél Belváros, Str. Primária (Városház-utca) 16 sz.

DURA

Jó bizonyítványokkal rendelkező

soffőr

felvétetik. Ajánlatok a fizetési igények és eddigi működés megjelölésével „FORD” jellegre a kiadóba. 300

Két családi ház az Erzsébetvárosban

eladó

Bővebbet Bagyánszky János építőmesternél III., Kazinczy-utca 3 szám, Temesvár 301